

^{2E}
T.a.v. de ^{2E}

Ons kenmerk
9999244900_99991188349

Uw kenmerk
-

Datum
22 maart 2022

Contact
info@dcmr.nl

Afdeling
Reguleren Advies en Omgeving

Bijlagen
-

Onderwerp
Reactie op uw zienswijze op de MER CO2-afvanginstallatie van Zeeland Refinery

Geachte ^{2E}

Op 24 januari 2022 ontvingen wij uw zienswijze op de Milieu Effect Rapportage (MER) voor de realisatie van een CO2-afvanginstallatie van Zeeland Refinery N.V. aan de Luxemburgweg 1 in Nieuwdorp (Referentie nr. 9999235176). U heeft de zienswijze binnen de wettelijke termijn naar voren gebracht. Ik heb uw zienswijze in behandeling genomen. Middels deze brief vat ik uw zienswijze samen en geef ik een reactie op uw zienswijze.

Zienswijze	Reactie (Nota van Antwoord)
In onze visie wordt in deze MER-procedure geen recht gedaan aan het grote belang van een goede communicatie met en participatie van de belanghebbenden in dit project. Voor zover we kunnen waarnemen is de formele publicatie in het Provinciaal Blad Nr 12229 van 15 december 2021, de belangrijkste actie geweest om een breder publiek te informeren over dit project. Er is geen sprake geweest van het actief organiseren van enige vorm van participatie door omwonenden (bij voorbeeld via dorpsraden) of relevante maatschappelijke organisaties (zoals de ZMf of de BZZB)	In het kader van het besluit M.e.r. is voor dit voornemen een beperkte m.e.r.-procedure doorlopen. Dat houdt in dat er ten aanzien van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau geen verplichting is tot het kennisgeven van een initiatief, het bieden van de gelegenheid om zienswijzen in te dienen, of het doorlopen van een participatie-traject. Nadat het MER is afgerond, moet het bevoegd gezag dit wel openbaar kennisgeven. Het is verplicht deze openbare kennisgeving te combineren met een openbare kennisgeving van de aanvraag dan wel het ontwerp van het besluit.

Zienswijze	Reactie (Nota van Antwoord)
	Dit heeft plaatsgevonden door middel van de huidige ter inzage legging, waardoor een ieder, inclusief eventuele omwonenden of maatschappelijke organisaties, zienswijzen konden indienen op het MER.
Ook draagt het gekozen moment van de publicatie, zo kort voor de kerstperiode en tijdens de COVID-beperkingen, niet bij aan het actief organiseren van maatschappelijke betrokkenheid. We zien dit als een grote tekortkoming in dit MER-proces. Wij menen dat bij dit project niet volstaan kan worden met uitsluitend een eenmalige kennisgeving via formele kanalen. Het maatschappelijk belang van dit project rechtvaardigt een gerichte inspanning om stakeholders er actief bij te betrekken. Dat is niet gebeurd.	Het MER is op 15 december 2021 gepubliceerd en ter inzage gelegd voor een periode van 6 weken, conform de wettelijke regelgeving. Er is geen wettelijke beperking ten aanzien van de periode van publicatie. De wettelijke termijn van zes weken is ook ruim genoeg om zienswijzen te kunnen indienen rondom de kerstperiode. Bij een beperkte m.e.r.-procedure is er geen verplichting tot participatie.
Het betreft hier een project dat in het publieke debat sterk ter discussie staat. Zo heeft de ZMF in een zienswijze op de verduurzaming van de Zeeuwse industrie (brief van 10 juni 2021 aan de toenmalige informateur) en via de media duidelijk aangegeven tegen het afvangen en het opslaan van CO ₂ in lege gasvelden onder de Noordzee (CCS) te zijn. Op de opiniepagina van de PZC zijn eveneens kritische stukken over dit onderwerp verschenen. Het provinciebestuur moet bij de start van het MER-proces op de hoogte zijn geweest van het gegeven dat dit project door relevante partijen als controversieel gezien wordt. Vanuit die wetenschap had ook gehandeld moeten worden door binnen de MER-procedure ruimte te bieden voor de inbreng van belanghebbende partijen, zoals we die hierboven benoemd hebben.	Het beleidsvoornemen en het besluit om CO ₂ af te vangen en op te slaan in lege gasvelden op de Noordzee is genomen door de nationale overheid. Hiertoe heeft de overheid een subsidieregeling ontwikkeld (SDE++), waarop Nederlandse bedrijven kunnen inschrijven. Het initiatief van Zeeland Refinery, waarvoor dit MER is opgesteld, betreft een subsidieaanvraag in het kader van deze regeling. Voor vragen over het nut en de noodzaak van het afvangen en het opslaan van CO ₂ in lege gasvelden (CCS) wordt daarom verwezen naar het beleid van de nationale overheid en zal inhoudelijk verder niet behandeld worden bij de individuele CCS subsidieaanvragen en de daaraan gerelateerde milieueffectrapportages.
Cumulatie: Naast Zeeland Refinery N.V. hebben ook Yara Sluiskil B.V. en DOW Benelux B.V. zeer onlangs voor vergelijkbare projecten aanvragen en MER's ingediend voor Wabo en Waterwet. Wij zien geen aanwijzingen dat rekening is gehouden met de combinatie, de optelsom van de effecten en risico's voor milieu en veiligheid. We tillen er één aspect uit; de toename van het	Het aantal scheepsbewegingen voor transport van CO ₂ vanaf ZR door de Westerschelde is naar verwachting ca. 75 per jaar, en samen met de CCS initiatieven van DOW en Yara zal dit ongeveer 250 scheepsbewegingen per jaar zijn. Dit is circa 0,2% van het totaal aantal jaarlijkse scheepsbewegingen door de Westerschelde. Deze kleine toename vormde daarom geen aanleiding om deze gecumuleerde

Zienswijze	Reactie (Nota van Antwoord)
aantal scheepvaartbewegingen. Op basis van de drie MER's kan ingeschat worden dat het aantal scheepvaartbewegingen op de Westerschelde toeneemt met jaarlijks meer dan 600. Naast de emissies van de scheepsmotoren spelen hier waarschijnlijk wezenlijke veiligheidsaspecten die niet in beeld zijn gebracht. Deze extra scheepvaartbewegingen, de effecten daarvan op de omgeving en de veiligheidsrisico's komen direct voort uit de realisatie van deze projecten en kunnen in hun samenhang in onze visie niet buiten beschouwing gelaten worden.	milieueffecten in het MER op te nemen. In reactie op deze zienswijze worden deze potentieel gecumuleerde effecten echter alsnog gekwantificeerd en de resultaten zullen worden gedeeld in het kader van deze Nota van Antwoord op het MER.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,
namens dezen,

2E

unitmanager afdeling Reguleren, Advies en Omgeving DCMR Milieudienst Rijnmond
Omdat we dit document digitaal vaststellen, staat er geen handtekening in.